

сприйняття, привласнення нею сфери культури, олюднення, вrostання в неї та розуміння її як власного надбання [2].

На думку великого українського філософа С. Кримського духовність – це самобудування людини, вихід до вищих ціннісних орієнтацій конститування особистості та її менталітету, зосередженість на моральній культурі людства [1, 91].

Значне місце у громадських роздумах займає поняття православної духовності. У православному християнстві духовність розуміється як богоподібність, спрямованість усього життя, цілей і цінностей до Бога як джерела істинної духовності. Православна духовність неможлива без Христа, церковних таїнств, самовдосконалення, боротьби з гріхом у власній душі, безкорисливої любові до інших людей і саме цим вона наближує людину до Бога, сприяє покращенню духовного світу взагалі [3].

Отже, можна зробити висновок, що під духовністю розуміється певна інтегральна якість особистості, що вказує на цілісність людини, властивий їй креативний потенціал, моральні характеристики, здатність особистості до саморозвитку, свободи, вільного вибору, і, найголовніше, це поняття символізує вищу цінність особистості. Взагалі, мабуть, не слід ототожнювати духовність із голою раціональністю, адже схильність до пошуків справжнього сенсу життя, терпимість у стосунках з людьми, щирість, доброта, жалість, що йде від серця, та інші подібні якості цілком можуть бути властиві не лише інтелектуалам, а й малоосвіченим людям.

Тому духовність людини – це вміння вийти за межі вузько егоїстичного прагнення вижити, досягти успіху, захистити себе від усіляких бід. Наповнене духовним багатством життя передбачає не лише включення в образ власного «Я» значимої інформації про навколишній світ, але й здатність розглядати своє «Я» в контексті всесвіту та людства взагалі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базалук О. О., Юхименко Н. Ф. Філософія освіти: навч.-метод. посіб./ О. О. Базалук. – Київ: Кондор, 2015.- 164 с.
2. Бех І. Виховання особистості: сходження до духовності: наук.видання / І. Бех.- Київ: Либідь, 2006.- 272 с.
3. Зязюн І. Філософія педагогічної дії: монографія / І. А. Зязюн.- Київ; Черкаси: [Б. в.], 2008.- 608 с.

Єрьоміна Тетяна,

студентка 6 курсу факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: кандидат філософських наук, доцент кафедри історії та філософії, **В. І. Дуденок** (БДПУ)

ПРОБЛЕМА ЦІННОСТЕЙ В ФІЛОСОФІЇ

Актуальність. Система цінностей, пануюча в тому чи іншому соціумі, визначає суспільний розвиток на майбутнє, пронизуючи до самих глибин всі сфери людського буття. У суспільних науках під цінностями

розуміються не лише усталені норми, моральні та естетичні ідеали, а і будь-які феномени свідомості, що мають значимість для особистості та суспільства взагалі. Будучи одвічною, проблема цінностей залишається актуальною і зараз, адже кожне нове покоління, як і кожна конкретна особистість, опановуючи світ, повинні визначитися зі своїми прагненнями, цілями та вподобаннями.

У працях І. Вишенського, М. Лопатинського, М. Козачинського, Ф. Прокоповича, С. Яворського, М. Коцюбинського, М. Драгоманова та багатьох інших дана проблема є одним із провідних мотивів [2, 129].

Мета статті – розкрити особливості проблеми цінностей у філософії.

Сутність дослідження. Формування поняття "цінність" пройшло складний історичний шлях. Цікавим твердженням давньогрецької філософії є те, що найвищим мірилом цінності та найвищою цінністю є людина. Загальновідома теза Протагора: "Людина є мірою всіх речей" стала вже афоризмом у нашій культурній спадщині.

Уперше в історії філософії до проблеми цінностей звернувся Арістотель. На його думку, засадничим поняттям, яке пояснює існування людських уявлень про "бажане" і "належне", є поняття "благо". Благом називають або те, що є кращим для кожного суцього, або те, що робить благами інші причетні до нього речі, тобто ідею блага. Платон, розвиваючи цю концепцію, визначив існування двох світів (сфер) буття:

- 1) фізична (природна) реальність;
- 2) ідеальна (надприродна) реальність.

Ці два світи, за Платоном, пов'язує єдине начало – благо. Ідея блага й роздуми про шляхи його досягнення в реальному житті стали основою європейської традиції осмислення проблеми цінностей.

Аксіологічний ракурс філософії особливо загострюється в періоди радикальних суспільних змін, коли відбувається переоцінка цінностей. За таких обставин активізується потяг до вічних цінностей, які пропонують етика, культурологія, релігія, загострено сприймається девальвація моральних чеснот – справедливості, порядності, відповідальності, обов'язку. Все це формує нові стимули до осмислення проблеми людини, яка своєю діяльністю здатна створювати або руйнувати світ цінностей. Лише людина змінює навколишнє середовище, зумовлює появу нової, незнані раніше загрози планетарного порядку – екологічної катастрофи, що ставить під сумнів саме існування людства. У той же час саме людина збагачує систему загальнолюдських цінностей, утворює нові культурні багатства.

На думку Е. Гусинського і Ю. Турчанінової, цінності – це деякі риси, характеристики реальності (справжньої або уявної), щодо яких існує установка глибокого прийняття, бажання їх втілення. Все, що існує у світі, може стати об'єктом ціннісного відношення, тобто оцінюватися людиною як добро чи зло, краса чи потворність, можливе чи неприпустиме, істинне чи хибне [1, 92].

У наш час особливої ваги набувають загальнолюдські цінності. Вони є регуляторами поведінки всього людства, виступаючи найважливішими критеріями, стимулами і знаряддями пошуку шляхів взаєморозуміння, злагоди і збереження життя людей планети. Проте, у сучасній філософії

поки що немає єдиного бачення того, що є загальнолюдськими цінностями, адже немає основи, яка б давала змогу визначити єдині цінності для всіх народів, систем та культур.

Отже, проблема цінностей є однією з найбільш фундаментальних у філософії, а особливо сьогодні, у період складних трансформаційних процесів, економічних, політичних, культурних та інших змін. Однак, вона залишається відкритою і ще довго буде в центрі філософських пошуків дослідників, що представляє перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

ЛІТЕРАТУРА

4. Базалук О. О., Юхименко Н. Ф. Філософія освіти: навч.-метод. посіб./ О. О. Базалук. – Київ: Кондор, 2015.- 164 с.
5. Кавалеров А. А. Цінність у соціокультурній трансформації./А
6. А. Кавалеров.- Одеса: Астропринт, 2002. – 221 с.

Капустенко Юлія,

студентка 2 курсу

гуманітарно-економічного факультету

наук. керівник: **Королевська Ю.Ю.**, ст. викладач (БДПУ)

РОЗВИТОК ЧОЛОВІЧОЇ ПРОСТИТУЦІЇ В ХІХ СТ.

Актуальність. З давніх часів існування проституції побутувала думка, що це виключно жіноче ремесло. Однак проституція немає ні статевого, ні вікового поділу. Чоловіча проституція зародилася ще в еллінську епоху й існує до сьогодні. І хоча впродовж всього періоду існування чоловіча проституція зазнавала більш агресивну реакцію суспільства, проте це не завадило набути бурхливого розвитку у ХІХ столітті.

Ступінь дослідженості проблеми. Питання чоловічої проституції аналізували у своїх дослідженнях А. Д`яченко, А. Свядац, Н. Сінельникова, Д. Хілі, С. Шлик та інші.

Сутність дослідження. Гомосексуальні відносини існували у повсякчас таємно, але саме у ХІХ ст. набули категорії «модний тренд». Подібні зв'язки мали як ворогів так і прихильників, що намагалися пояснити такі стосунки як природні. Наприклад, у Російській імперії за Петра Великого існували заборони на «мужелозтво» в арміях та флотах, Миколай I намагався розповсюдити цей же наказ у 1835 році, маючи надію прищепити релігійну нетерпимість та соціальні чесноти. Вікторіанці вишукували симптоми та лікували від садомії у той час, коли Карл Ульрихс започаткував рух за права сексуальних меншин. Та й одним з аспектів гомосексуальної субкультури була англо-католицька релігія, яка надавала чоловікам безліч інститутів і релігійних практик через які вони могли висловити свої почуття [3].

Осуд гомосексуальності дав поштовх розвитку чоловічої проституції як за гроші, так і безкоштовно. Надання послуг могло відбуватися будь-де: наприкінці ХІХ ст. медичний дискурс ідентифікував бані як лакмус